

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**

**ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Μεσογείων 14-18
Αθήνα 115 27
Τηλ. 210-7753834/5**

**ΑΘΗΝΑ, 16.5.2013
ΑΠ: 574**

ΠΡΟΣ:

- Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΠΟΣΔΕΠ)
- Ομοσπονδία Συλλόγων Εκπαιδευτικού Προσωπικού ΤΕΙ (ΟΣΕΠ - ΤΕΙ)
- Ένωση Ελλήνων Ερευνητών (ΕΕΕ)

ΘΕΜΑ : “Τοποθέτηση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας & Τεχνολογίας, καθηγ. Β. Μάγκλαρη, ως απάντηση στην επιστολή της ΠΟΣΔΕΠ / ΟΣΕΠ-ΤΕΙ / ΕΕΕ της 15^{ης} Μαΐου 2013”.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ευχαριστώ για την επιστολή σας και την αιχμηρή εφ’ όλης της ύλης κριτική των πεπραγμένων (ή μη πεπραγμένων) μου ως Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας.

Η χάραξη γενικών πολιτικών που αναφέρετε είναι αυτονόητη απαίτηση, με στρατηγικό όραμα για τον ρόλο της Έρευνας και Καινοτομίας για τη χώρα, όχι στο πλαίσιο ενός ιδεατού κόσμου, αλλά της σημερινής συγκυρίας διαχείρισης κρίσης, με δεδομένους τους ευρύτερους περιορισμούς και την προϊστορία της ΓΓΕΤ. Απαιτούνται ρήξεις με κατεστημένες καταστάσεις, χωρίς όμως να προκληθούν περιττές αιμορραγίες στο ήδη ταλαιπωρημένο οικοσύστημα. Θεωρώ πως μέχρι στιγμής έχουμε προστατεύσει τον χώρο μας μέσα σε πρωτόγνωρα αντίξοες συνθήκες και έχουμε δρομολογήσει ρεαλιστικά σχέδια για την Έρευνα και την Καινοτομία στο άμεσο μέλλον.

Το θετικό είναι ότι αναγνωρίζετε και εσείς το αυτονόητο: Ότι «η ΓΓΕΤ είναι μια υπηρεσία πολύ πιο σημαντική από μια κοινή Γενική Γραμματεία ενός Υπουργείου» η οποία – προσθέτω - διεξάγει σκληρό αγώνα σε ένα ιδιαίτερα δυσμενές κλίμα. Από τις ενέργειες του οικοσυστήματος Έρευνας, Εκπαίδευσης και Καινοτομίας εξαρτάται η ανάδειξή του ως βασικού μοχλού ανάπτυξης και περιορισμού των συνεπειών της κρίσης. Όπως έχω τονίσει κατ' επανάληψη, η χώρα βρίσκεται στα πρόθυρα της ανάκαμψης σε επίπεδο μακρο-οικονομικών δεικτών, αλλά η αγωνία όλων μας είναι ότι η καλπάζουσα ανεργία των νέων και η ακατάσχετη τάση φυγής (brain drain) του εξειδικευμένου δυναμικού της νεολαίας μας θα μας κυνηγάει για χρόνια αν δεν την αντιμετωπίσουμε με κάθε τρόπο.

Έχοντας λοιπόν κοινές αγωνίες ως πολιτική ηγεσία και ως εκπρόσωποι του στελεχιακού δυναμικού φορέων υλοποίησης πολιτικών για την σύμμετρη ανάπτυξη της Έρευνας και Καινοτομίας, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα πραγματικά δεδομένα:

1. Η παρούσα ηγεσία βρίσκεται αντιμέτωπη με χίλια μύρια εμπόδια που κληρονομήσαμε και που έχουν ενταθεί λόγω της παρατεταμένης κρίσης. Όπως αναφέρετε, η Εθνική συμμετοχή για Έρευνα και Καινοτομία με τις καλύτερες προβλέψεις είναι ιδιαίτερα δύσκολο να φτάσει το 1% το 2020, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει βάλει στόχο το 3% για το σύνολο των 27 χωρών μελών το 2020 (ορισμένες χώρες έχουν ξεπεράσει το 3% σήμερα). Αυτό προκύπτει από χρόνια διαρθρωτικά προβλήματα του τομέα και όχι από κακές πολιτικές της ΓΓΕΤ της τελευταίας περιόδου.
2. Το προσωπικό της ΓΓΕΤ, πράγματι εξαιρετικών προδιαγραφών και προθέσεων, έχει κινητοποιηθεί τους τελευταίους μήνες σε ένα αγώνα δρόμου, μπροστά σε ταυτόχρονες πιεστικές προκλήσεις που οφείλει να αντιμετωπίσει θεσμικά μέσα σε ασφυκτικά χρονικά πλαίσια. Ενδεικτικά αναφέρω:
 - Την καθημερινή αγωνία για την διαχείριση της κρίσης την οποία ζούμε τα τελευταία χρόνια. Βρισκόμαστε σε συνεχή κινητοποίηση για την διασφάλιση κονδυλίων και συμπλήρωση ελλειμματικών προϋπολογισμών Κέντρων και Προγραμμάτων – ήδη κλείσαμε αξιοπρεπώς το 2012 – καθώς και για την προληπτική ή και διορθωτική αντιμετώπιση ρυθμιστικών πράξεων που προκύπτουν από γενικές πολιτικές αναδιάρθρωσης του Δημόσιου Τομέα, αλλά δεν μπορούν να ισχύουν για Κέντρα Αριστείας Δημοσίου συμφέροντος όπου προάγεται η Έρευνα και η Καινοτομία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ήταν η προώθηση νομοθετικής ρύθμισης για την απαλλαγή των Ερευνητικών μας Κέντρων από το καθεστώς ΔΕΚΟ που είχε επιβληθεί και η σημερινή μας προσπάθεια για τη μη ένταξη στο γενικό καθεστώς ΜΚΟ που προέκυψε από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.

- Την ανάγκη δραματικής επιτάχυνσης υλοποίησης έργων του παρόντος ΕΣΠΑ μέσα σε ένα κυκλώνα ρυθμίσεων που επιβραδύνουν και αδρανοποιούν τις υπεράνθρωπες προσπάθειες των δικαιούχων του Δημόσιου, αλλά κυρίως του ιδιωτικού τομέα. Είναι ενδεικτική η πρωτοφανής (πλην όμως διαχρονική) απαίτηση για εγγυητικές επιστολές σε δράσεις κρατικών ενισχύσεων έργων Έρευνας & Καινοτομίας, όταν διεθνώς αναγνωρίζεται πως οι ενισχύσεις αυτές αντιστοιχούν στο ρίσκο μιας επένδυσης από το Δημόσιο και δεν αφορούν στην κάλυψη του ρίσκου από τρίτους ιδιωτικούς φορείς (π.χ. τις Τράπεζες). Η απλή αυτή διαπίστωση έχει απαιτήσει περίπλοκες διυπουργικές συνεννοήσεις και ευτυχώς η κυβέρνηση αντιμετωπίζει με ιδιαίτερα θετικό τρόπο τις δραματικές εκκλήσεις των ιδιωτικών και δημοσίων φορέων υλοποίησης και διαχείρισης έργων καινοτομίας. Παρόλα αυτά, το ποσοστό των εντάξεων έργων Έρευνας & Τεχνολογίας από το 27,7% για τα πρώτα 5,5 χρόνια υλοποίησης του ΕΣΠΑ, αυξήθηκε στο 64,1% το τελευταίο 12μηνο και αντίστοιχα οι πληρωμές από το 9,8% στο 17,5%.
- Την φρενήρη προσπάθεια για τον σχεδιασμό του νέου ΕΣΠΑ (2014-2020), όπου η ΓΓΕΤ καλείται να καταθέσει Εθνικά Σχέδια για τον «ενιαίο και μακρόπνοο Εθνικό Στρατηγικό Σχεδιασμό για την Έρευνα και την Ανάπτυξη στη χώρα» όπως μας θυμίζετε στο κείμενό σας. Όπως ξέρετε πολύ καλά, τα στελέχη μας έχουν οργώσει την Ελλάδα, και τις 13 Περιφέρειες, για να συντονισθούν με τους αντίστοιχους αγώνες δρόμου των Περιφερειών για την εξειδίκευση προϋποθέσεων (ex-ante conditionalities) ένταξης έργων στα πλαίσια της Στρατηγικής Ευφυούς Εξειδίκευσης για την Έρευνα & Καινοτομία (Research & Innovation Strategy for Smart Specialization, RIS3). Εδώ φάνηκε στη πράξη η αξία της στενής συνεργασίας της ΓΓΕΤ με τα Ερευνητικά Κέντρα και τους Ακαδημαϊκούς φορείς της κάθε Περιφέρειας. Ήδη βρίσκεται σε στάδιο τελικής διαμόρφωσης το Σχέδιο Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Έρευνας & Καινοτομίας (ΕΣΠΕΚ) σε συνεργασία με το ΕΣΕΤ και μετά από πολύμηνη διαβούλευση με δεκάδες οργανισμούς, επιχειρήσεις και λοιπούς εθνικούς και περιφερειακούς φορείς σε πολλές επιτροπές, ομάδες εργασίας, συσκέψεις και συνέδρια. Στις 17 Μαΐου υποβάλλεται η Τομεακή Πρόταση Πολιτικής Έρευνας & Καινοτομίας στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα προετοιμασίας Υπουργείων και Περιφερειών για την νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 και αρχίζουν οι συμμετοχικές διαδικασίες σύνταξης του νέου Προγράμματος Έρευνας & Καινοτομίας 2014-2020.
- Την διαμόρφωση, από τη ΓΓΕΤ, στοχευμένων δράσεων για την προώθηση των αναγκαίων συνεργειών εθνικών και περιφερειακών σχεδίων, κάτι που αναδεικνύεται στον σχεδιασμό του Οδικού Χάρτη

Ερευνητικών Υποδομών. Ο Οδικός Χάρτης θα συμπεριληφθεί στο πολυετές επενδυτικό σχέδιο για Υποδομές Έρευνας & Καινοτομίας ως μέρος της συνολικής πρότασης της ΓΓΕΤ για τον κρίσιμο τομέα Έρευνας & Καινοτομίας στο Σχέδιο Εταιρικής Σύμβασης μέχρι τον Οκτώβρη του 2013. Το Σχέδιο αυτό, που θα κρίνει την συμμετοχή του οικοσυστήματος της ΓΓΕΤ στο νέο ΕΣΠΑ για το διάστημα 2014-2020, θα ενσωματώνει τις στρατηγικές προτεραιότητες της χώρας, την εμπειρία των Ερευνητικών Κέντρων και Ακαδημαϊκών Φορέων, καθώς και τα προτεινόμενα περιφερειακά Εργαλεία Καινοτομίας που προκύπτουν από συντονισμένες αναζητήσεις των Περιφερειών, της Κεντρικής Κυβέρνησης και του καινοτόμου παραγωγικού ιστού της χώρας, ιδιωτικού και δημοσίου. Σε ότι αφορά στη διαδικασία διαμόρφωσης του Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών, προβλέπονται δράσεις συνεργατικής τους δικτύωσης και ανάδειξης της εξωστρέφειας, με βάση το οικοσύστημα των Ερευνητικών Κέντρων και Ακαδημαϊκών Φορέων και τις διασυνδέσεις τους με Πανευρωπαϊκές Ερευνητικές Υποδομές και περιφερειακούς πόλους καινοτομίας του ευρύτερου παραγωγικού τομέα. Δεν ενισχύονται πλέον αποσπασματικά κτιριακές εγκαταστάσεις ή μεμονωμένες εργαστηριακές μονάδες, αλλά Ερευνητικές Υποδομές εθνικής εμβέλειας, που θα επιλεγούν με διαφανείς διαδικασίες κρίσης από διεθνείς εμπειρογνώμονες, κατά τα πρότυπα των άλλων κρατών-μελών της ΕΕ. Η ΓΓΕΤ έχει ήδη προβεί σε συστηματική ενημέρωση του οικοσυστήματος για την όλη διαδικασία. Κατανοώ τις όποιες ενστάσεις για προθεσμίες υποβολής εκδηλώσεων ενδιαφέροντος που ίσως φαίνονται εκβιαστικές, αλλά η ΓΓΕΤ υποχρεούται να έχει ολοκληρώσει τις προτάσεις της σε ασφυκτικά χρονικά πλαίσια.

- Την προσπάθεια της ΓΓΕΤ να ανταπεξέλθει στις προσδοκίες της κοινωνίας για ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού (φοιτητών, μεταπτυχιακών, νέων ερευνητών, εκκολαπτόμενων επιχειρηματιών σε καινοτόμες πρωτοβουλίες), αλλά και την αποκατάσταση κλίματος σταθερότητας για τους πρωτοπόρους ερευνητές της χώρας. Σχετικά χρηματοδοτικά προγράμματα όπως το ΑΡΙΣΤΕΙΑ, το οποίο δρομολογήθηκε με την ενεργό συμμετοχή του ΕΣΕΤ, πρέπει να ενσωματώσουν την όποια εμπειρία της ΓΓΕΤ και να ξεπεράσουν χρόνιες ανεπάρκειες σε προσωπικό και χρηματοδότηση. Παρ' όλες τις δυσκολίες, η αξιολόγηση των προτάσεων της δεύτερης φάσης της ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ ολοκληρώνεται από επιτροπές κρίσης του ΕΣΕΤ με την στήριξη και ευθύνη της ΓΓΕΤ και τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν μέχρι τέλος του τρέχοντος μηνός. Ο αγώνας δρόμου για την διασφάλιση των κονδυλίων και για την έγκριση των αναγκαίων ρυθμιστικών πράξεων είναι μια ιστορία τρόμου που μόνο η Υπηρεσία της ΓΓΕΤ, το ΕΣΕΤ και η Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού γνωρίζουν.

3. Είμαστε αντιμέτωποι με συνεχείς προκλήσεις για την ισότιμη συμμετοχή της χώρας στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια χάραξης πολιτικής Έρευνας & Καινοτομίας σε μια περίοδο κρίσης των Ευρωπαϊκών θεσμών. Το καθήκον αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία στην παρούσα περίοδο μετάβασης από το 7^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο στο πιο φιλόδοξο ανταγωνιστικό Πρόγραμμα HORIZON 2020, του οποίου το ρυθμιστικό πλαίσιο έχει βασικές εκκρεμότητες, ενώ το Ευρωκοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ακόμα ερίζουν για το συνολικό του προϋπολογισμό. Όπως ξέρετε, το HORIZON 2020 θα πρέπει να εκκινήσει τον Ιανουάριο του 2014! Επιπλέον, η ΓΓΕΤ έχει βαρύνουσα θέση ενόψει της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έρχεται οσονούπω (Ιανουάριος - Ιούνιος 2014), στη διάρκεια της οποίας θα πρέπει να παίξει ρόλο εξισορροπιστή - νομοθέτη μέσα σε πρωτόγνωρες Εθνικές και Κοινοτικές αντιθέσεις. Παράλληλα θα πρέπει να προβάλει τις εθνικές προτεραιότητες μέσα από εκδηλώσεις που έχουν ήδη δρομολογηθεί χάρις στον έγκαιρο προγραμματισμό μας, ήδη από το καλοκαίρι του 2012.

Θα μπορούσα να συνεχίζω με πολλές λεπτομέρειες «απαντώντας» στις αιτιάσεις που μου προσάπτει το κείμενο, αλλά το θεωρώ αντιπαραγωγικό στη παρούσα συγκυρία που απαιτεί συστράτευση και όχι ενδοσκόπηση. Οι καιροί ου μενετοί.

Ο Γενικός Γραμματέας
Έρευνας & Τεχνολογίας

Καθηγ. Βασίλης Μάγκλαρης

Κοινοποίηση:

Υπουργό Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού, Καθηγ. Κωνσταντίνο Αρβανιτόπουλο

Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού, Καθηγ. Αθανάσιο Κυριαζή

Πρόεδρο και Μέλη του ΕΣΕΤ

Σύνοδο Πρυτάνεων και Προέδρων ΔΕ Ελληνικών Πανεπιστημίων

Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ

Σύνοδο Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων